

Przemyśl. Muzeum Dzwonów i Fajek

Przemyskie Muzeum Dzwonów i Fajek jest jednym z przykładów, jak można ciekawie i niestandardowo zaprezentować dokonania artystyczne miasta i regionu. Od 2001 roku mieści się ono w barokowej wieży zegarowej.

Muzeum mieści się w tej oto dawnej dzwonnicy

Na niewielkim placu u zbiegu ulic Franciszkańskiej i Władyczej w Przemyślu jedyną budowlą, która zwraca na siebie szczególną uwagę jest **wieża zegarowa**, dawniej dzwonnica. Kilkukon-

dygnacyjny barokowy budynek powstał w latach 1775–77, a dziś mieści się w nim oddział Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej.

Nietypowa **kolekcja dzwonów i fajek** rozłożona jest na kilku piętrach wieży. Skąd takie nietypowe zestawienie pokazywanych tu przedmiotów? Są to wyroby, które powstawały w Przemyślu od stuleci i powstają nadal. Dość powiedzieć, że w mieście działa nadal jedenastu wytwórców fajek (dlatego Przemyśl nazywany jest zagłębiem fajkarskim) oraz dwóch ludwisarzy. W muzeum znajdziemy jednak także sprzęty pochodzące z dużo dalszych regionów.

Każde z pięter wieży poświęcono na pokazanie – albo fajek, albo dzwonów. Na pierwszą kondygnację wchodzimy krętymi schodami. Prezentowane są tu najbardziej oryginalne fajki, wykonane z drewna, gliny, ceramiczne, z dekoracją z kości bądź mosiądzu. Jeden z ciekawszych eksponatów to fajka z biegnącym koniem, pochodząca z kolekcji Zbigniewa Wierzbickiego. Motyw ten znajdziemy także na innych, znacznie potężniej-

szych fajkach, przykrywanych kopułkami. Warto również przyrzeć się fajkom porcelanowym pochodzącym z Niemiec, a wyprodukowanych w 2. połowie XIX wieku.

Najbardziej kuriozalna wydaje się jednak pochodząca z Czech **fajka myśliwska**, na której wyobrażono mężczyznę (myśliwego?)... załatwiającego potrzebę fizjologiczną. Na „postępy” oczekują przedstawione obok ptaszki. Wszystko dobrze ukazane, z detalami i poczuciem humoru, o czym dokładnie informuje nas tabliczka przy fajce. Oprócz tego zwróćmy uwagę na materiały, z jakich wykonywano fajki: drewno, glina, porcelana i sepolit. Te ostatnie wytwarzano głównie na Węgrzech oraz w Wiedniu.

Fajki rozmaite

Tematyka przedstawień na fajkach może być bardzo różna, w zależności, kto był właścicielem cybucha: żołnierz, myśliwy, Rosjanin czy Niemiec. Wiele pokazywanych na wystawie fajek znaleziono w ruinach twierdzy Przemyśl.

Kolejne piętra muzeum służą prezen-

tacji dzwonów oraz sposobu ich odlewania. O tym, jak powstaje dzwon (poprzez lepienie rdzenia, kształtowanie „fałszywego dzwonu” z gliny, odlewanie i zakopywanie w glinie) przeczytamy na kolorowych tablicach. Możemy również zobaczyć zdjęcia największych polskich dzwonów odlanych w warsztacie Zbigniewa Felczyńskiego. Obok wisi kilka mniejszych dzwonów pochodzących z Dolnego Śląska (XVIII–XIX wiek) oraz z okolic Gdańska. Pod nimi stoją gliniane modele.

Dolnośląski dzwon o pięknym brzmieniu

Kolejna kondygnacja wieży wypełniona jest nowszymi dzwonami (w tym unikatowe dzwonki okrętowe) oraz zdjęciami z pracowni Felczyńskich. Na ostatnim piętrze powracamy do fajek – tym razem tych z kolekcji Zbigniewa Bednarczyka. Są one bardzo zróżnicowane pod względem sposobu wykonania i dekoracji. Wprost niesamowite wydają się fajki zrobione np. z orzecha kokosowego, z bambusa czy fajka o główce w kształcie jeża. Wreszcie, możemy zobaczyć fajki, których główki to podobizny znanych postaci.

Wędrówkę po muzeum kończy wyjście na taras widokowy i chyba najciekawsza w mieście panorama Przemyśla.

Dzwony w przemyskim muzeum

Szczególnie pięknie prezentuje się wzgórze zamkowe poprzedzone katedrą i kościołami barokowymi. To także sprawia, że będąc w Przemyślu muzeum zobaczyć trzeba koniecznie.

Tekst i zdjęcia: Jakub Jagiełło

Informacje praktyczne:

Muzeum mieści się na rogu ulic Franciszkańskiej i Władyczej, 5 min spacerem od Rynku. Czynne jest we wtorek, czwartek i piątek w godzinach 10:30–17:00, w środę 10:30–15:00 (wstęp bezpłatny), w sobotę 10:00–15:00 i w niedzielę 12:00–16:00. W poniedziałek nieczynne. Tel. (016) 678-96-66.